

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Homiliarium Pauli Diaconi - Cod. Aug. perg. 29

Paulus <Diaconus>

[S.l.], [3. Drittel des 9. Jh.]

Sanctus Maximus episcopus: sermo de miraculis eiusdem beati martyris
Stephani

[urn:nbn:de:bsz:31-20440](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-20440)

bus scis . geminum nobis monstra-
 tur saluus iudicium . Vt si quis bo-
 nus est . imitetur per seueranciam
 caritatis in stephano . Qui autem ma-
 lus est . sectetur exemplum conuer-
 sionis in paulo . Et qui bonus est .
 aequitatem usque in finem teneat .
 qui autem malus est . quanto tuis
 a sua per uersitate discedat . Nec
 bonum hominem . praesumptio iusti-
 tiae faciat negligentem . Nec malu-
 miquitas faciat desperantem . Sed
 ille bonum fortiter teneat . iste ma-
 lum celeriter deserat . Bonus ti-
 meat nec cadat . malus conetur ut
 sur- gat . Quisquis ergo
 malus est . cum paulo proster natus
 in malo . ut cum eo erigatur in bo-
 no . Quo & ille cecidit malus . &
 sur rexit bonus . Prostratus est
 iniquus . et erectus est iustus .
 Cecidit seuis simus persecutor . &
 sur rexit ueridicus praedicator .
 Cadens . lumen corporis impius per-
 didit . Surgens . lumen cordis ius-
 tificatus accepit . Coniunctus
 est itaque stephano . factus ouis ex
 lupo . Et ecce nunc paulus cum
 stephano laetatur . Cum stephano
 xpi claritate perfruitur . Cum ste-
 phano exultat . Cum stephano reg-
 nat . Quo enim praecessit stepha-
 nus trucidatus lapidibus pauli . illuc
 secutus est paulus . adiutus orationib-

stephani . Quam uera uita ffr
 mei . ubi non paulus de ste phano oc-
 cisione confunditur . sed stephanus
 de pauli consortio gratulatur . quo
 caritas in utroque laetatur . Ca-
 ritas quippe in stephano . superauit
 saeuiciam iudaeorum . Caritas in
 paulo . cooperit multitudinem pec-
 catorum . Caritas in utroque pari-
 ter . regnum meruit possidere cae-
 lorum . Caritas est igitur omniu
 fons & origo bonorum . munimen e-
 gregium . uia quae ducit ad caelum .
 In caritate qui ambulat . peccare
 poterit . nec timere . Ipsa dirigit .
 ipsa protegit . ipsa per ducit .
 Quo circa fratres . quo scalam carita-
 tis constituit xps . per quam ad cae-
 lum omnis possit conscendere
 xpianus . Puram caritatem for-
 titer retinete . Ipsam uobis inuice
 exhibete . et in ea proficiendo con-
 scendite . Insistite operibus bonis .
 ut ad praemia aeterna peruenire
 possitis . adiuti gratia xpi dmi sal-
 uatoris . **IN NATAL EIU SDE
 BEATI MARTYRIS STEPH
 O MET SCI MAXIMI EPI .**
 Lectio actuum apostolorum quae no-
 bis hodie lecta est dilectissimi ffr .
 cum plurimum habeat in ipsa specie
 ammirationis . non minus tamen con-
 tinet in ministerio dignitatis . Ec-
 ce inquit beatus stephanus dicit .

xxviii

L

fratres . met . ab

Video caelos apertos & filium ho-
minis stantem ad dexteris dī .
Considerate ac tenens dñm fr̄s :
cum beatus martyr dñm nr̄m
ih̄m xp̄m ad dexteram dī patris
stare uidis set . cur se filium homi-
nis uidere testatus est . & non po-
tius filium dī . Cum utique plus
honoris dño delaturus uidere cur-
sisē dī potius quam hominis filium
uidere dixis set . Sed certatio
postulabat . ut hoc ita & ostendere
tur in caelo . & praedicare tur in
mundo . Omne enim iudaeorum
scandalum in hoc erat . Cum dñs
noster ih̄s xp̄s qui secundum carnē
est filius hominis . esse etiam dī
filius dicere tur . Ideo ergo pul-
chrae scriptura diuina filium homi-
nis ad dexteram dī patris stare me-
morauit . ut ad confundendam iude-
orum incredulitatem . ille martyr
ostendere tur in caelo . qui apertis
negabatur in mundo . Et illi tes-
timonium caelestis ueritas daret .
cui fidem terrena impietas deroga-
ret . Vnde licet iuxta psalmū
quilectus est . praetiosa est in con-
spectu dñi mors sc̄orum eius . Sed
si quid tamen distare inter marti-
res potest . praecipuus uide tur
esse qui primus est . Nam cū
sc̄s stephanus ab apostolis diaco-
nus ordinatus sit . apostolos ipsos .

beata aegerium phalimorte praecessit .
Ac sic quiescit inferior ordine . primus
factus est passione . Et quie-
rat discipulus gradu . magister coe-
pit esse martyr . Complens il-
lud quod beatus propheta in psalmo
dixit . Quid retribuam dño pro om-
nibus quae retribuit mihi . Retri-
buere enim primus uoluit . stephanus
martyr dño . quodcum omni huma-
no genere accepit ad dño . Mortem
enim quam saluator dignatus est
pro omnibus pati . hanc ille primus
reddidit saluatori . Post haec
subiecit scriptura sacra & ait . Po-
sitis genibus clamauit di-
dñe . ne statuas illis hoc peccatum .
Videte dñm fr̄s affectum beati uiri .
uide te magnam & admirabilem ca-
ritatem . In persecutione positus erat .
& pro persecutoribus supplicabat .
Atque nulla lapidum ruina . quando
alius obliuisci poterat . etiam karissi-
mos suos . ille dño commendat inimi-
cos . Quid enim dicebat cū lapidaretur .
Dñe . ne statuas illis hoc peccatum .
Plus itaque tunc illorum dolebat pec-
cata . quam sua uulnera . Plus il-
lorum impietatem . quam suam mor-
tem . Et recte plus . In illorū
quippe iniquitate erant multa quae
plangi . in illius autem morte non erat
quod debuisset doleri . Illorum im-
pietatem mors sequebatur aeterna .

huius autem mortem ut perpetua
Imitemur ergo in aliquo dñi fratres
tantum magistri fidem. tam praedari
martiris caritatem. Diligamus
nos hoc animo in ecclesia fr̄ nros.
quo ille tunc dilexit inimicos suos.
Sed quod peius est aliquotiens non so-
lum inimicos non diligimus. sed
nec amicis quidem fidem integram
custodimus. Sed dicit aliquis. Non
possum diligere inimicum meum.
quem cotidie uelut hostem patior
crudelis simum. O qui cum que il-
le es. ad tendis quid tibi fecerit homo.
& non consideras quid tu feceris dō.
Cum enim tu multum grauiora in
dñi peccata commisisset. quare non
dimittas homini paruum. ut ab idē
digne tur dimittere multum. Re-
cole quid tibi in euangelio ueritas
ipsa promiserit. & quam tibi quodā
modo cautionem fecerit. uel quale
tecum pactum inierit. Si enim
inquit dimiseritis hominibus pecca-
ta eorum. dimittet et & uobis pater
uester caelestis peccata ustra. Si autē
non dimiseritis. nec pater uester di-
mittet et debita ustra. Vide tis fr̄.
quia cum dī gratia in potestate nra
positum est. qualiter ad nō iudice-
mur. Si inquit dimiseritis. dimittet
tur uobis. Iam sepe dixi fr̄.
& frequentius dicere debeo. Ne-
mo se circum ueniat. nemo se seducat.

62
qui uel unum hominem in hoc mun-
do odio habet. qui quid dō in operibus
bonis obtulerit. totum perdit. Qui
a non mentatur paulus apostolus di-
cens. Si dederō omnes facultates
meas in cibos pauperum. et si tradi-
dero corpus meum ut ardeam. carita-
tem autem non habuerō. nihil mihi
prodest. Quam rem etiam bea-
tus iohannes confirmat dicens.
Omnis qui non diligit fratrem suum.
manet in morte. Et iterum.
Qui fratrem suum odit. homicida est.
Hoc loco fratrem omnem hominem
oportet intellegi. Omnes enim
in xpō fr̄ sumus. Nemo itaque
sine caritate de uirginitate praesu-
mat. nemo de elemosinis. nemo
de orationibus confidat. Quia
quoniam diu inimicitiam in corde tenu-
erit. neque istis. neque aliis quibus
libet bonis operibus. placare sibi dñm
poterit. Sed si uult sibi habere
proptium dñm. non dedigne tur audi-
re consilium bonum. Audiat non
me. sed ipsum dñm suum. Si in-
quit offeres munus tuum ad altare.
& ibi recordatus fueris quia frater
tuus habet aliquid aduersum te.
relinque ibi munus tuum ante alta-
re. & uade prius reconciliari fratri
tuo. & tunc uenies offerre munus
tuum. At nos pugnas habentes
intrinsicus & dolos in corde ueritates.

quasi qui bonam conscientiam habeamus. prae sumimus accedere ad altare. non timentes quod scriptum est.

Qui manducat & bibit indigne iudicium sibi manducat & bibit. Sed dicit aliquis. Grandis labor est inimicos diligere. pro persecutoribus supplicare. Nec nos negamus fratres. Non paruus quidem labor est in hoc saeculo. sed grande erit praemium in futuro. Per amorem enim hominis inimici efficietis amicus dei. Immo non solum amicus. sed etiam filius. sicut ipse dominus dixit. Diligite inimicos vestros. benefacite his qui uos oderunt. ut sitis filii patris qui in caelis est. Sicut aliquis homo diues in hoc saeculo uellet adoptiuum filium facere. quomodo ser uires. quas indignitates etiam ser uorum eius. quae ser uicia duris sima & aliquoties etiam turpissima sustineres. ut ad eaducam & fragilem hereditatem illius peruenires. Quod ergo alius sustinet propter substantiam terrenam. tu sustine propter uitam aeternam. Conuincimur enim certissima ratione. quia propter dominum possumus quidem. sed nolumus iniurias sustinere. Denique si nobis aliqua potens persona iniuriam faciat. si nos etiam in facie male dicat. Nec res pondere aliquid asperum. non dicam uicem reddere audemus. Quare & haec uilla

persona potente. adhuc maiora quam perculimus patiamur. Quod a nobis ex torquet hominis timor. debent a nobis exigere christi amor. Si ergo potens persona. facit contrarios. taceamus & nihil dicere ausi sumus. Si uero aut aequalis aut forte inferior. uelle uem nobis contumeliam fecerit. quasi fera bestia sine ulla patientia. ac sine aliqua contemplatione consurgimus. & aut in praesenti sententiam iniuriam uindicamus. aut certe ad maiorem uicem reddendam. nostrum animum praeparamus. Quid est hoc quod quando potens persona nobis iniuriam intulit. patienter accipimus. quando inferior. nimio furore succendimur. Quod ibi timuimus hominem. hic dominum timere nolumus. Unde ergo uos fratres. quantum possumus cum dei adiutorio contra nos ad patientiam praeparemus. Et in omnibus malis hominibus. medicorum uicem agere studeamus. Et non ipsos homines. sed ipsorum malitiam odio habeamus. Pro bonis oremus ut semper ad meliora conscendant. pro malis. ut cito ad emendationem uitae per poenitentiae lamenta confugiant. Quam rem orantibus uobis ipse prestare dignetur. qui cum patre & spiritu sancto uiuit & regnat deus per omnia saecula saeculorum. AMEN. hu.

XXVIII. SERMO SCI AVGVSTINI